

Юлія Резніченко,

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Дніпро, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-0437-2242>

e-mail: reznichenkojulja@gmail.com

НАРАТИВНІ МОДЕЛІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ПАМ'ЯТІ РОДУ В КОРОТКІЙ ПРОЗІ І. СТЕФ'ЮК («ПРО ВАС») І Л.-П. СТРИНАДЮК («ЯК Я 'МУ ЖИТИ НА ПОЛОНИНІ»)

Актуальність пропонованого дослідження зумовлена типологічно подібною репрезентацією автобіографізму, зосередженого на родинних спогадах, у текстах І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк. Мета статті — визначити й охарактеризувати наративні моделі увиразнення пам'яті роду в малій прозі І. Стеф'юк (збірка «Про вас») і Л.-П. Стринадюк (збірка «Як я 'му жити на полонині»). Предмет дослідження — обрані прозові тексти зі згаданих збірок. Методи дослідження: наратологічний аналіз, компаративний метод, рецептивна естетика. У результаті дослідження ми дійшли висновку, що художній репрезентації пам'яті роду в короткій прозі І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк сприяють ретроспективні наративні моделі з лінійною й нелінійною хронологічною організацією. Нелінійні наративні моделі, значно ширше представлені в аналізованих текстах, організовано за кількома зразками: спогад з дитинства — актуалізація теперішнього або/ї проєкція в майбутнє («Смак йони», «Зелений віск», «Митрові ромашки» тощо І. Стеф'юк); злиття різних часових пластів («Коло курниці», «Народження жінки», «Літо в полумиску» та ін. І. Стеф'юк); проєкція в майбутнє — актуалізація минулого або/ї теперішнього («Вурда», «Громи й блискавки» Л.-П. Стринадюк) тощо. У такій оповіді, здійсненій голосом «Я»-наторки, унаочнено нерозривність зв'язку з хронотопом дитинства, мовою (гуцульським діалектом), національними традиціями. Інтимність діалогу з читачем забезпечено завдяки самоіронії, ностальгійному настрою оповіді, у якій помітна світла вдячність рідним (бабусі, дідусю, матері — у текстах І. Стеф'юк) і акцентовано відчуття їхньої постійної присутності поряд. Лінійну наративну модель, організовану в теперішньому часі оповіді, представлено, наприклад, в есеї «Полонина — то я» Л.-П. Стринадюк. Переконані, що здійснене дослідження може бути продовжене, зокрема в аспекті зіставлення художніх світів, оприєвлених у текстах І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк.

Ключові слова: автобіографізм, коротка проза, наратив, наративна модель, пам'ять роду, спогад.

Національний текстовий код, оприєвлення значущості родинної пам'яті по-особливому гостро актуалізовано в новітній українській прозі, промовистим свідченням чого є проза І. Стеф'юк й Л.-П. Стринадюк. Художній доробок цих авторок, у якому актуалізовано гуцульський текст, пронизаний пам'яттю про свій рід, спорадично потрапляв у поле зору літературознавців Р. Жаркової, В. Карп'юка, Ю. Кіщук, О. Салій та ін. Поетикальну своєрідність прози Л.-П. Стринадюк влучно характеризує Ю. Кіщук: «Її книги пропонують цілком інший вимір сприйняття й читання Гуцульщини, з тонким переживанням того мікрокосму, його реальності, з уважним відтворенням наймен-

ших деталей гірської щоденності, уважністю до найістотніших досвідів, відчуттів та емоцій» (Кіщук, 2021). Параметри стильової своєрідності текстів названих письменниць, окреслені в студіях згаданих науковців, спонукають до подальшого осмислення авторської індивідуальності І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк, що й зумовлює **актуальність** нашого дослідження.

Мета статті — визначити й охарактеризувати наративні моделі увиразнення пам'яті роду в малій прозі І. Стеф'юк (збірка «Про вас») і Л.-П. Стринадюк (збірка «Як я 'му жити на полонині»).

Методи дослідження: наратологічний аналіз, який ураховує викладову організацію ху-

дожнього твору, насамперед інстанції наратора й нарататора; рецептивна естетика, що забезпечує розгляд твору з позиції читацького сприйняття; компаративний метод, що дозволяє простежити спільне й відмінне в поезиї текстів, обраних для вивчення.

Виклад основного матеріалу. Наративну модель, спираючись на праці М. Бал, Л. Деркач, Ж. Женнета, В. Качмар, Ю. Крістєвої, В. Шміда, витлумачуємо як спосіб розгортання нарації в художньому творі, зумовлений культурним контекстом і письменницькою наративною стратегією та сформований як результат взаємодії типу нарації, наративного темпу, фокалізації, хронотопу, авторської інтенції тощо. У прозі І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк актуалізовано лінійні й нелінійні ретроспективні наративні моделі, які розглянемо надалі. В образах зі збірки І. Стеф'юк «Про вас» художньо репрезентовано щемкі спогади з дитинства авторки (на це безпосередньо вказано завдяки інстанції Я-наторки, іменам персонажів — бабусі, дідуся, матері й батька, сюжетно визначеному їхньому взаємозв'язку тощо). Пам'ять роду унаочнено й в інших текстах збірки «Про вас», присвячених історіям, які почула письменниця або які їй наснилися (що засвідчено в передмові до книги), тож це може стати предметом подальших наукових розвідок. Назва збірки «Про вас» символічно апелює до тих особистостей, які вплинули на становлення світогляду авторки й чий долі їй важливо реконструювати у слові. Л.-П. Стринадюк у назві автобіографічної збірки короткої прози «Як я 'му жити на полонині» акцентує сакральність полонини як топосу для свого омріяного подальшого життя. Провідним у цій збірці є мотив повернення (у спогадах і фізично) до тих місць, де зростала письменниця: «Після безмірного блукання світами я знову рвуся назад додому, але не в Замагуру, де живе наша рідня з діда-прадіда, де й я народилася, пробула свої менші роки, а ген вище — на полонину Угорське, добрих чотири години пішки від нашої хати» (Стринадюк, 2023, с. 258). Тексти Л.-П. Стринадюк, жанрово близькі до есе, названо знайомими героїні з дитинства предметами, процесами, обрядами, які вона прагне відтворити уже в своєму новому домі на полонині («Хата з пня», «На печі», «Ліжник», «Прядиво», «Капличка», «Біля коритця з водою» тощо). Циклічність часу й вірність гуцульським традиціям осмислено в текстах «Святкуйте здорові», «Пастушки», «Колядники — Божі посланці», «Гріти діда», «Говіти» та ін.

Значущі для наторки предмети й відчуття, що нагадують їй про рідних і оповите їхньою

любов'ю її дитинство («Зелений віск», «Смак йони», «Митрові ромашки», «Цитриновий образок», «Історія з медом» тощо), про себе-дитину («Мала Теклюсіна», «Ти чія?») теж нерідко артикульовано в назвах прозових текстів І. Стеф'юк. Лінійну й нелінійну оповідь в аналізованих образах розгорнуто в координатах *минуле — теперішнє — майбутнє*, що дозволяє авторкам художньо увиразнити невіддільність від свого роду й ширше — субетнічної групи українців — гуцулів.

Згадане для І. Стеф'юк, яка ще раз «проживає» в нарації події зі свого дитинства, відбувається ніби в реальному часі: «Я бачу ті сніги, зиму і шершаву долоню діда — він обтирає від снігу яблуко, а перед тим, як віддати — хобає, бо то студено. А я ще дитина... а з чорного неба падуть білі сніги, а я ще не вмію боятися...» (Стеф'юк, 2022, с. 104). В оповіді акцентовано, яку цінність для наторки мають подробиці з минулого життя, пам'ять про які вона плекає й досі: смак яблук з дідового саду («Смак йони») і страв, дбайливо приготованих бабусею («Літо в полумиску»); польові квіти, що відроджуються щороку («Митрові ромашки»); спільне виготовлення писанок («Народження жінки»); відчуття єдності з природою («Коло кирниці»), розмови, які можна було довірити лише бабусі («Ти чія?») тощо.

Ці та інші художні деталі насичено тактильними, запаховими, слуховими, смаковими й зоровими образами, їх міцно вкорінено в пам'ять авторки. У тексті вибудовано низку емоційно наповнених асоціацій, зрозумілих лише героїні, що забезпечує їхню особистісне, родинне звучання: «А знаєте, чим мені понині пахне пухкий сніг? Лимонами в слоїку. Тими, які так подобають на сонечко...» (Стеф'юк, 2022, с. 120). Теплий спогад про унікальний смак маминих страв і бажання відтворити його знову відзначено й у прозі Л.-П. Стринадюк: «Буде ми' кортити на полонині покуштувати солодкої вурди, такої добрецької, як мама не раз дома робила» (Стринадюк, 2023, с. 269). У прозі обох авторок («З глегу», «Вурда», «З гусянкою», «Бринза та й кулеша», «Аби було чим розговорітися» та ін. Л.-П. Стринадюк; «Коло кирниці», «Літо в полумиску», «Голодний рік», «Найліпший салат» І. Стеф'юк) наведено рецепти, з любов'ю описано процес приготування страв і водночас сприйняття себе-дорослої в ролі рідних жінок за цією щоденною роботою.

Ще одним маркером єднання зі своїм родом є гуцульський діалект, який делікатно переплетено із літературною мовою в наративній організації збірок «Про вас» і «Як я 'му жити

на полонині» і який, зокрема, дозволяє героїні І. Стеф'юк передати голосом близької людини силу слова: «Бабка Маріка відкрила хорімні двері, і я аж у виноградник чую, як смачно пахнуть терчіники. Десять років за десять я почую інші слова — драники, деруни, картопляники — але моїм залишиться саме то слово, яке я чула від малої і яке я вміла розуміти» (Стеф'юк, 2022, с. 123). У прозі Л.-П. Стринадюк увиразнено нюанси називання членів родини: «Жінки-гуцулки ніколи не кажуть на своїх чоловіків “мій чоловік”, а лише — “мій”, “мій Никола”» (Стринадюк, 2023, с. 296). «Свої» слова й асоціації створюють особливий родинний простір для авторок аналізованих текстів.

У збірках «Про вас» і «Як я ‘му жити на полонині», як переконаємося, артикульовано потребу пізнавати й відчувати належність до свого роду на різних етапах життєвого шляху: «Я виросла “неправильною жінкою” — практично не люблю солодкого. Крім меду. Бо досі пригадую той [дідусевий] погляд» (Стеф'юк, 2022, с. 130). Упізнаваність малої батьківщини для героїні І. Стеф'юк посилює усвідомлення міцності її пам'яті: «Я думала, що мені, дитині, то все примарилось, але приїхала дорослою — все так і є: поля диких квіток, гук-водоспад і моє “царство каменів”, так ми з мамою називали сховане від людського ока і денного світла високогірне зелене плесо» (Стеф'юк, 2022, с. 155). Попри очевидну властивість людської свідомості забувати деякі події з минулого, що може спричиняти певну «ненадійність» нарації-спогаду (як слушно зауважує А. Ассман (2012, с. 281), «ця ненадійність має своїм підґрунтям не лише слабкість і нестачу пригадування, а меншою мірою — активні сили з перетворення спогадів»), у текстах обох авторок викладові моделі вибудовано так, що нараторки не ставлять під сумнів достовірність власних історій. Проекцію з минулого в сучасне й майбутнє означено, наприклад, в образку «Народження жінки» І. Стеф'юк: «І в 20, і в 30 я беруся до писанки з хвилюванням. І в 50 так буде» (Стеф'юк, 2022, с. 150). Як у повсякденному, так і в професійному житті героїні-авторки засвідчено її гуцульське коріння, зокрема про свою етнологічну роботу І. Стеф'юк оповідає у творі «Русалчин гостинець».

В образах І. Стеф'юк, зосереджених переважно на (пере)осмисленні вагомості дитячих вражень з позиції дорослої героїні-оповідачки, прочитуємо подальше плекання пам'яті про родину. Моделювання нарації в текстах Л.-П. Стринадюк переважно здійснено в минулому й майбутньому оповідному часі, який, за авторським задумом, деталізує візію майбут-

нього життя на полонині й оприявнює значущість для персонажів цінування миттєвостей, проведених разом: «Та ми будем приходити до тебе щаста на полонину. Бо ‘ме кортіти си уздріти та й шош тудя поповістувати. Та й посидіти разом, та й си набути, бо кілько того жиккя нашого» (Стринадюк, 2023, с. 289). «Ми»-нарація від імені рідні протагоністки осповлює зріле усвідомлення єдності їхнього роду. Вставні історії й спомини репрезентовано в теперішньому часі й переплетено з основним сюжетом, переважно спроектованим у майбутнє, наприклад, в есеї «З гусянкою» героїня спочатку оповідає про те, що у своєму новому домі на полонині споживатиме узвар, після чого в теперішньому наративному часі — спогад із дитинства про те, як мама готує цю страву.

Наративний плин прози І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк актуалізує інтонації довірливої розмови з уявним читачем. Щирість оповіді акцентовано як у згаданій вище домінанті збереження в слові пам'яті про власний родовід, так і в звертаннях до реципієнта: «І знаєте, що перше в думці, коли та тодішня музика деесь зачується?» (Стеф'юк, 2022, с. 113), додаткових коментарях-поясненнях (наприклад, до діалектизмів, регіональних особливостей облаштування побуту) тощо. На відвертість нарації налаштовують і родинні світлини, якими оздоблено видання аналізованих текстів (у книзі І. Стеф'юк поряд із фотографіями — акуратні авторські примітки до них). Нерідко цю довіру читачеві реалізовано як зізнання у власних дитячих страхах, необізнаності чи наївності. Зокрема, в образку «Голодний рік» І. Стеф'юк спочатку художньо відтворено діалог Іванни-дитини із бабкою Марікою про голодомор, а у фіналі твору артикульовано глибше розуміння цієї трагедії: «Бабки Маріки вже давно нема, як і її історій. <...> і я тільки з віком починаю розуміти, скільки страху і порожнечі за двома простими ніби словами — “голодний рік”...» (Стеф'юк, 2022, с. 135).

Дистанціювання в часі увиразнює дитинне сприйняття складних економічних, історико-політичних та ін. реалій кінця минулого століття (бідність, відсутність електроенергії тощо). Сповнені світлих вражень спогади художньо відображають переможну силу родинного тепла:

Бувало, мама забирала зі столу свічку, устромлену в сіль чи пшеницю в склянці, і йшла у веранду чи хороми, аби звідти щось принести в хату. Ми залишалися в темряві. Завмирали. І з трепетом чекали на повер-

нення світла. <...> і якимись добрішими були розмови, бесіди при свічці. І більше чулося й прислухалося до вітру за вікном, протяжного, грайливого, дзвінкого. (Стринадюк, 2023, с. 293);

Бо моя стариня обгорнула оте мале куре в штучній шубці і мовчала — і про зарплату битими каструлями, і про дідові мільйони на книжці, які вигоріли в один день. (Стеф'юк, 2022, с. 120)

Легка й душевна самоіронія, помітніша в образах І. Стеф'юк, посилює відчуття вдячності своїй рідні за безтурботне щасливе дитинство, що прочитуємо на гено- й фенотекстовому рівнях (за Ю. Кристевую).

Миттева зміна фокалізації й, відповідно, оповідь про себе від третьої особи, властива прозі обох авторок, унаочнює схвильованість спогадів, крізь які експоновано подвійний художній образ героїні — дитини й дорослої жінки: «Не раз на полонині буду згадувати про мале дівча, яке без упину кудись хотіло мандрувати. Дівчинка просилася з усіма, аби її взяли з собою в дорогу. Навіть не дослухалася, беруть її з собою чи ні» (Стринадюк, 2023, с. 311). Залучення до оповідної структури творів Л.-П. Стринадюк низки інших голосів (власного, своїх рідних, односельчан та ін.) у форматі прямої мови, нерідко без називання того, кому цей голос належить, вияскравлює характери персонажів, на чому також справедливо наголошує О. Салій: «Помітна свідома налаштованість авторки на лаконічність — діалоги, репліки неідентифікованих гуцулів, які раптово вриваються в розповідь наратора, дають можливість читачеві безпосередньо відчутти їхню мову, підслухати їхні думки, а авторці — уникнути зайвої описовості й створити напругу в кожному мікросюжеті тексту» (2023, с. 10–11). У цій поліфонії голосів, яка художньо об'ємніша в текстах Л.-П. Стринадюк, реалізується життєва філософія, близька авторкам і їхнім героям.

Серед визначальних світоглядних засад, які осмислено в прозі І. Стеф'юк, — тонке вміння любити природу й ідентифікувати себе як її частину, чого авторку навчили в родині. Наприклад, в образку «Коло кирниці» героїня-нараторка, згадуючи про себе в різних часових проміжках (дитинство — юність — дорослість), відзначає власну схильність до одухотворення природи й зримає відчуття постійної присутності своїх рідних, які вже відійшли у засвіти: «Я заходжу в цей сад, який завжди для мене буде райським, і як і двадцять років тому, говорю

зі своїм дубком. <...> і перед очима постає бабка Маріка» (Стеф'юк, 2022, с. 122). Зображена в образку «Поконеччя» пізня осінь, що от-от має перейти в зиму, настроєво співзвучна схилу літ бабусі й дідуса героїні, які вдвох приходять з-поза хмар до неї, дорослої, у сні, де продовжують разом «плекати городи» (Стеф'юк, 2022, с. 154). Душа діда Митра «прилітає» на Різдво до рідного дому у творі «Зелений віск». У побутових діалогах зі старшими й буденних життєвих ситуаціях закладено, здавалося б, просту, але разом з тим глибоку мудрість поколінь, яку авторка пізнавала з дитинства. Зокрема, в образку «Крілик» виписано схвильовану розмову з дідом Митром про те, чи буде жити кролик, якого любила доглядати героїня: «— Вбивати скоріше вчимося, любити — відтак. — Сказав якось задумано, і я ту його фразу закімувала на роки» (Стеф'юк, 2022, с. 153). Спогади, що становлять осердя оповіді; передчуття, видіння й сні героїні-нараторки увиразнюють значущість позачасової й позапросторової єдності зі своїм родом.

Мотивом повернення до рідної землі, прагненням облаштувати життя в згоді з природою об'єднано есеї збірки «Як я 'му жити на полонині» Л.-П. Стринадюк. В есеї «Лісні» голосом оповідачки промовисто акцентовано міфологічний контекст її світогляду: «Відчуваю якийсь дивний потяг до полонин, так ніби душа моя жила там вічно, ще задовго до появи мене на світ. І була я там мавкою лісовою» (Стринадюк, 2023, с. 262). Побут героїні, згідно з її уявленнями, буде біоцентричним, про що свідчать есеї «Хата з пня», «Вода з коритця», «На печі», «Бринза та й кулеша», «Громи й блискавки», «Дерев'яні віконниці», «Світло є», «Настаране» тощо.

Висновки. Отже, художню репрезентацію пам'яті роду в короткій прозі І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк забезпечують ретроспективні наративні моделі з лінійною й нелінійною хронологічною організацією. Інстанція «Я»-нараторки, відвертої з читачем, унаочнює особистісне, інтимне звучання оповіді-спогаду, що подумки повертає героїнь аналізованих текстів у хронотоп їхнього дитинства. Нелінійну наративну модель нерідко вибудовано за кількома зразками, зокрема: *спогад з дитинства — актуалізація теперішнього або/ї проєкція в майбутнє* («Смак йони», «Зелений віск», «Митрові ромашки» тощо І. Стеф'юк); *злиття різних часових пластів* («Коло кирниці», «Народження жінки», «Літо в полумиску» та ін. І. Стеф'юк); *проєкція в майбутнє — актуалізація минулого або/ї теперішнього* («Вурда», «Громи й блискавки» Л.-П. Стринадюк)

тощо. Лінійну наративну модель, організовану в *теперішньому часі оповіді*, представлено, наприклад, в есеї «Полонина — то я» Л.-П. Стринадюк. Пам'ять роду для героїнь І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк актуалізовано насамперед в мові (гуцульському діалекті), «закорінено-сті» в рідний простір, щемкому відчутті при-

сутності душ своїх рідних, легкій самоіронії, усепроникній вдячності, збереженні й плеканні національних і сімейних традицій, звичаїв тощо. Переконані, що здійснене дослідження може бути продовжене, зокрема в аспекті зіставлення художніх світів прози І. Стеф'юк і Л.-П. Стринадюк.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2012. 440 с.
2. Кішук Ю. Люба-Параска Стринадюк. Жити текстом, жити у тексті. *Жити (з) мистецтвом. Онлайн-галерея*. 2024. URL: <https://livingbyart.online/istorii/literatura/lyuba-paraskeviya-strynadyuk>
3. Салій О. (В)Пізнаючи себе у дзеркалі письма // Л.-П. Стринадюк У нас, гуцулів. Сім книжок. Брустури: Дискурсус, 2023. С. 3–29.
4. Стеф'юк І. Про вас [образки] / Іванна Стеф'юк. Брустури: Дискурсус, 2022. — 176 с.
5. Стринадюк Л.-П. Як я 'му жити на полонині. У нас, гуцулів. Сім книжок. Брустури: Дискурсус, 2023. С. 258–316.

REFERENCES

1. Assman, A. (2012). *Prostory spohadu. Formy ta transformatsii kulturnoi pam'iaty* [Spaces of Memory. Forms and Transformations of Cultural Memory]. Kyiv: Nika-Tsentr [in Ukrainian].
2. Kishchuk, Yu. (2024). Liuba-Paraska Strynadiuk. Zhyty tekstem, zhyty u teksti [Liuba-Paraska Strynadiuk. To live by the text, to live in the text]. *Zhyty (z) mystetstvom. Online gallery* [in Ukrainian]. <https://livingbyart.online/istorii/literatura/lyuba-paraskeviya-strynadyuk>
3. Salii, O. (2023). (V)Piznaiuchy sebe u dzerkali pysma [Recognizing Myself in the Mirror of Writing]. In L.-P. Strynadiuk (Aut.). *U nas, hutsuliv. Sim knyzhok* (pp. 3–29). Brustury: Dyskursus; Brustury [in Ukrainian].
4. Stefiuk, I. (2022). *Pro vas* [About You]. Brustury: Dyskursus [in Ukrainian].
5. Strynadiuk, L.-P. (2023). Yak ya 'mu zhyty na polonyni [How will I live on Polonyna (pasture)]. In *U nas, hutsuliv. Sim knyzhok* (pp. 258–316). Brustury [in Ukrainian].

Yuliia Reznichenko,

Oles Honchar Dnipro National University (Dnipro, Ukraine)

<https://orcid.org/0000-0003-0437-2242>

e-mail: reznichenkojulja@gmail.com

NARRATIVE MODELS OF REPRESENTATION OF FAMILY MEMORY IN THE SHORT PROSE BY I. STEFIUK (ABOUT YOU) AND L.-P. STRYNADIUK (HOW WILL I LIVE ON POLONYNA (PASTURE))

Significance of the proposed research lies in typologically similar representation of autobiography focused on family memories in works by I. Stefiuk and L.-P. Strynadiuk. The aim of the article is to identify and characterise narrative models of expressing family memories in the short prose by I. Stefiuk (collection 'About You') and L.-P. Strynadiuk (collection 'How will I Live on Polonyna (pasture)'). Subjects of investigation are selected short stories from the aforementioned collections. Methods of the research: narratological analysis, comparative method, and receptive aesthetics. As a result of our investigation, we came to conclusion that retrospective narrative models with linear and non-linear chronological organization facilitate fiction representation of family memory in short prose by I. Stefiuk and L.-P. Strynadiuk. Non-linear narrative models are significantly wider represented and organised in several samples: childhood memory — actualization of the present and/or projection into the future ('Taste of Jonathan', 'Green Wax', 'Mytro's Camomiles' etc. by I. Stefiuk); fusion of different time layers ('Near the Well', 'Birth of a Woman', 'Summer in a Bowl' et al. by I. Stefiuk);

projection into the future — actualization of the past and/or present ('Wurda', 'Thunder and Lightning' by L.-P. Strynadiuk), etc. In such a story made by the means of voice of 'I' — narrator, inextricability of the link between chronotope of childhood, language (Hutsul dialect), national traditions is represented. Intimacy of a dialogue with reader is provided due to self-irony, nostalgic mood of the narration where we notice gratitude to family (grandmother, grandfather, mother — in texts by I. Stefiuk) and the focus is on the feeling of their constant presence. Linear narrative model, organized in the present time of the story, is presented in the essay 'Polonyna (pasture) — is me' by L.-P. Strynadiuk. We are convinced that this investigation can be continued, particularly in the aspect of comparing fiction worlds represented in the text by I. Stefiuk and L.-P. Strynadiuk.

Key words: *autobiography, short prose, narrative, narrative model, family memory, memory.*

Стаття надійшла до редакції 25.08.2024

Прийнято до друку 27.09.2024